

4

Τα Σαββατιάτικα

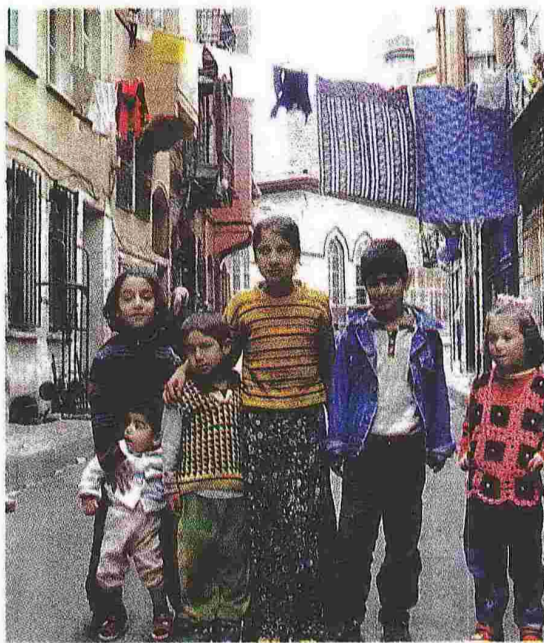
Του ΓΙΑΝΝΗ ΞΑΝΘΟΥΛΗ

Η χορογραφία του κάβουρα

...Χρυσάνθεμα τον Απ Δημήτρη, Βέμπο την 28η Οκτωβρίου, έστω και με προϋποθέσεις. Απ' ό,τι κατάλαβα πάντως, η ζωή συνεχίζεται με χορογραφία κάβουρα. Εστω... Και με οργή. Γενική. Γιατί δεν είναι δυνατόν ο Μουσολίνι να στέλνει τους κοκορόφτερους να σκλαβώσουν την Αθάνατη Ελλάδα! Ποτέ και για Τίποτα. Κι ο κύριος Χίτλερ να καθίσει στ' αβγά του παρέα με την Εύα Μπράουν. Νισάφι! Ας παίξει στο γραμμόφωνό του όσο τραβά η ψυχούλα του τις πλάκες με τις άριες του Ριχάρδου Βάγκνερ. Μακριά από το Σύνταγμα και την Πανεπιστημίου. Ούτε Ιταλοί ούτε Γερμανοί ούτε Βούλγαροι εκ Βουλγαρίας. Τέλος πάντων, ας κατεβεί η δεσποινίς Δόξα από το ρετιρέ της να μας δαφνοστεφανώσει γιατί μάλλον οι Ιταλοφασίστες βρήκαν τον διάλό τους με τους δικούς μας τους λεβέντες στην Αλβανία...

Και πάνω που χάριζα στον Ερυσταυρό σαράντα πακέτα κοφτό μακαρονάκι για σουσούπι απόρων ανεξαρτήτως πείνας, και πάνω που ετοιμαζόμουν να πάω να στηθώ στην ουρά να βγάλω εισιτήρια για την επιθεώρηση του θεάτρου «Μοντιάλ», όπου η Σοφία Βέμπο τραγουδά Σουγιούλ με στίχους Τραϊφόρου, και πάνω που με πήρε μια λαχανιαστί χαρά που παίζω, έστω, κομπάρσος στην Ιστορία, ζύπνισα. Η φθινοπωρινή μου νάρκη κράτησε μόνο ένα βράδυ. Θεε η κόυραση, θεε η ανδία, θεε που οικάθηκα εκ βάθους καρδιάς όλο αυτό το λογιστικο-πθικό νταβαντούρι, κοιμήθηκα μέσα σε μια πάχνη ιστορικής ασυναρτησίας και ζύπνισα με ναυτία, τύφλα να 'χει το «Μεθυσμένο καράβι» του μακαρίτη του Ρεμπό. Κι έτσι βρέθηκα παρκαρισμένος σ' ένα κρεβάτι να προβληματίζομαι αν πρέπει να σηκωθώ και να πω ένα θερμοσίφωνο καφέ για να συνέλθω. Ομως, αρνούμαι να συνέλθω.

Δεν θέλω να συνέλθω. Θα μπορούσα να μείνω στο κρεβάτι αν ήμουν σίγουρος για μια συνέχεια των ονείρων. Εστω και χωρίς παράσταση στο θέατρο «Μοντιάλ». Εξω όμως δυο δραπέτες παπαγάλοι τιτιβίζουν πως πρέπει να συσκευαστώ στο μπλουτζίν και να βγω στο μπαλκόνι να καμαρώσω τον δρόμο μου ΧΩΡΙΣ σκουπίδια, ΧΩΡΙΣ χολέρα, ΧΩΡΙΣ πανούκλα (χαίρε Αλμπέρ Καμί), ΧΩΡΙΣ απογόνους του Μίκι Μάους!!! Αααα... τι ωραία! Σχεδόν δεν μυρίζω δακρυγόνα... Σχεδόν σαν να μην είμαι εδώ... Σχεδόν σαν να μη βρίσκομαι πουθενά. Κι έτσι λάτρεψα στιγμιαία το «πουθενά» μου, πατώντας τον διακόπτη της καφετιέρας. ΕΛΑ μαυροζούμι

Παιδιά εποίκων από την Ανατολία στην παλιά συνοικία του Κουμ Καπού στην Πόλη. Τα περισσότερα είναι βέβαιοι ότι προπονούνται να δυστυχίσουν. Τα κοριτσάκια σίγουρα... (φωτ.: Αλ. Μασσαβέτας από το βιβλίο του)

της Αιθιοπίας να με γιατρέψεις! Οραίος τίτλος για ρεμπέτικο της Αντίς Αμπέμπα... Στο μεταξύ συνήλθα προσγειωμένος στα πικραμένα ξέφτια του Οκτώβρη, ακούγοντας πάντα τους παπαγάλους να τραγουδούν:

«Φόροι και κουκουλοφόροι
μας βουλιάζαν το βαπόρι» κι άλλα παρόμοια.

ΚΙ ΟΜΩΣ η ζωή συνεχίζεται κι ευτυχώς που λάμπουν μες στα σκοτάδια μας κάποια πράγματα που αντιστέκονται στις πολυχρησιμοποιημένες αλλά πάντα πασάρικες συνταγές της οργής και της απόγνωσης. Είναι έργα τέχνης, πάνω σε χαρτί, πάνω σε καμβά, πάνω στην ψυχή, πάνω στη φωνή και στ' αποθέματα κουράγιου. Είναι η βιταμινούχα διαμαρτυρία της σιωπής. Της θετικής σιωπής.

Σαν νυχτώσει, χωρίς πλακάτ και μαρμαροθραύσματα, κάποιιοι ανηφορίζουν τα σκαλιά του «Παλλάς» στην οδό Βουκουρεστίου να δουν θεατροποιημένο το «Τρίτο Στεφάνι». Άλλοι κώνονται στα ευαγλή σκόπη των κινηματογράφων, εκεί που ο Γούντι Αλεν κι ο Αλμοδόβαρ αντιστέκονται στους καιρούς, άλλοι πηγαίνουν στα μουσικά κρησφύγετα του βασανισμένου αθηναϊκού κέντρου, όπως για παράδειγμα στον «Ζυγό» της Πλάκας, όπου η Τάνια Τοανακλίδου, αθεράπευτα μοναδική, με την Κοκκίδου και τον Θωμαΐδη κάνουν την «Εφαιδρία» τους.

Δεν γίνεται να μην αναφέρω το «Τρένο των νεφών» της Ευγενίας Φακίνου (εκδ. «Καστανιώτη»), ένα βιβλίο νοτισαμερικάνικου μαγικού ρεαλισμού με ελληνικές όμως σιγουριές. Η Ευγενία βρί-

σκει τη χαρά του παραμυθά και τη συμμερίζεται απλόχερα με τον αναγνώστη. Αλλά κι ο Γιάννης Κιουρτσόκης στο «Ζητούμενο του ανθρώπου» (εκδ. «Πατάκης») γίνεται παρατηρητής συγγραφέας με βλέμμα προφητικό, αποζητώντας τον διάλογο με τους αποδέκτες της δουλειάς του.

Ο ζωγράφος Αχιλλέας Χρηστίδης μάς δείχνει, στη γνωστή γκαλερί της οδού Σκουφά, τις ζωγραφικές του εκρήξεις. Κάτι τέτοιες στιγμές λυπάμαι που αναβάλλω ληστείες σε τράπεζες. (Θέμα «Καλάσνικοφ» δεν υφίσταται, όπως καλώς γνωρίζετε, κύριε Παπουτσιά, άυπνε φρουρέ της ασφάλειάς μας...)

Τα στιβαρά αγόρια της δημόσιας τάξης, για το καλό μας, απόπτα ρουφούν φραπεδιές, στις γωνίες, πανέτοιμα να επέμβουν όταν μας επιτεθούν ζόμπι. Παράλληλα, κάποιιοι χαίρονται για τα εκατόχρονα απ' τη γέννηση του Ελύτη. Αυτό τουλάχιστον δείχνουν οι άφθονες φωτογραφίες που παρουσιάζουν γυμνό το εύρωστο ποιητικό του στήθος στην Άνδρο ή αλλού, όπου πνέουν άνεμοι του Αιγαίου με γεύση σοφής ελαφρόπετρας.

Πολλά και άξια απορίας, λοιπόν, μας συμβαίνουν, πλην των θλιβερών δεδομένων. Ετσι, ανάμεσα στα άπειρα fiction και non fiction βιβλία για την Πόλη που κυκλοφορούν, ανεπιφύλακτα σας συστήνω την εμβριθέστατη –με γνώση ουσιαστική– ματιά του Αλέξανδρου Μασσαβέτα στην Κωνσταντινούπολη. Μια πολιτεία που τον υιοθέτησε εδώ κι αρκετά χρόνια. Τη μελετά, τη γνωρίζει σε βάθος, τη λατρεύει, τη «μιλά» και την περπατά σαν ιστορικός απορρημένος με τα ημιτόνια των εκπλήξεών της. Το θαυμαστό αυτό πόνημα εστιάζει στις μειονότητες που καθόρισαν τον κοσμοπολιτισμό της πιο αλωμένης πολιτείας και της πλέον αντιφατικής. Το βιβλίο του Αλέξανδρου Μασσαβέτα φέρει τον τίτλο «Κωνσταντινούπολη, η Πόλη των Απόντων» (εκδ. «Πατάκης») και τον ευχαριστώ που μου έμαθε πολλά αλλά και που μου αναθέρμανε τη διάθεση να νοσταλγώ δημιουργικά και τη «Βασιλεύουσα» και την «Istanbul».

Την 1η του Δεκέμβρη βγαίνει στις αίθουσες η ταινία του Νίκου Κουτελιδάκη «Το ταγκό των Χριστουγέννων». Δεν θα μιλήσω για την ταινία τώρα, αλλά για τη μουσική του Γιάννου Αϊόλου, τον οποίο δεν γνώριζα (κι ακόμη δεν τον συνάντησα). Άκουσα όμως –λαθραία– όλη τη μουσική του «Ταγκό» και σας βεβαιώνω ότι είναι από τα ωραιότερα σάουντρακ που ξέρω.

Αυτά για την ώρα και η συνέχεια θα δείξει...*